

► kompozisyonundaki değişime bağlı olarak, sokak eylemlerine yeniden başladı; emlak fiyatlarını yükselterek işçi sınıfını yerinden eden ve cemaat bağlarını aşındıran emlak spekülasyonuna karşı, Notting Hill'de, yoğun polis eşliğinde soylulaştırma karşıtı bir yürüyüş düzenledi.6

En çarpıcı yeniden canlanmanın yaşadığı örgütlerden biri de Dünya Sınai İşçileri (Industrial Workers of the World; IWW) oldu, hatta neredeyse küllerinden dirildi denebilir. IWW kendini anarşist olarak tanımlamayan, ancak ücret sistemini kaldırmak gibi anarşizmin temel dertlerinden birini taşıyan ve örgüt içi hiyerarşiyi en aza indirmek gibi anarşizmle uyumlu ilkeleri somutlaştırmaya çalışan devrimci sendikalist bir sendika. Bu sebeple, alenen anarko-sendikalist olduğunu beyan eden Sol-Fed ile iyi ilişkileri var. Ama IWW üyele-ri anarşistlerle sınırlı değil (gerçi sayıları hayli yüksek), sol sosyal demokratları, farklı Marksist ve radikal yeşil eğilimleri olanları da kapsıyor.

IWW'nin etkisi halen, geçtiğimiz yılın ilk çeyreğindeki 'görmekli' dönemi- ne nazaran, oldukça az. Ama son yıllarda Britanya'da muazzam bir büyüme yaşadı; birkaç fabrika ve bölgede birkaç düzine üyesi varken şimdi ülkenin dört bir yanında birçok şehir, kasaba ve kırsal alanda 400'e yakın şubesi var. IWW, Starbucks işçilerini örgütlemek gibi ulus-aşırı girişimlerinin yanı sıra, en son National Blood Service ve Leicester Adult Education College'da olmak üzere birçok işyerinde mücadeleye katıldı.8

IWW'nin yükselişi, Britanya'da anarşizmin daha uzun vadeli sorunları açısından da faydalı bir katkı sundu. Anarşistler baskıyı ve sömürüyü üretim anıyla sınırlı görmemekte, dolayısıyla kültürel ve sosyal alanlarda da muhalefet zeminleri bulmakta haklıydılar; ancak, savaş sonrası dönemde anarşistler arasında formel işyerlerinde eylemi küçümseme eğilimi baş gösterdi. İşyeri örgütlerine ciddi anlamda angaje olma noktasındaki bu isteksizlik (alenen anarko-sendikalist gruplar hariç), muhtemelen, işçi sendikalarında Leninizm ve sosyal demokrasinin güçlü etkisine ve bu iki gelenek dı-

şındaki seslerin marjinalleştirilmesine yönelik bir tepkiydi.

Anarşistler, "Stop the War" (Savaşı Durdur) hareketinin utanç verici başarısızlığından, Ortodoks Marksizm'in zaafalarını ve sosyal demokratik eylem tarzlarını –büyük ölçüde pasif olan bir kitleyi devleti ele geçirmeye sevk etmeye çalışan hiyerarşik bir önderliğe dayalı eylem tarzını– sorumlu tuttular.9 Çatışma başlamadan önce, Britanyalı sivillerin savaşa karşı ciddi bir muhalefeti vardı: milyonlar sokaklarda yürüyor, lise öğrencileri doğrudan eylemlere veya okul işgaline katılıyorlardı.10 Ne var ki ortodoks sol, sembolik ve anayasal yöntemlere sevk ettiği protestoları etkisiz hale getirerek hareketin canlılığını yok etti, böylelikle hem ülke içinde hem de uluslararası alanda militarizasyonla mücadelenin etkinliğine balta vurdu.

Stop the War hareketi, Britanya'da vaktiyle güçlü olan Leninist grupların elinde kalan son büyük zemindi. RESPECT ve İskoç Sosyalist partisi gibi sol sosyal demokratların 2001-2005 dönemindeki küçük seçim başarıları, hem iç çatışmalar ve hizip kavgaları, hem de 'karimaztik' liderlerinin onurlu sayılmayacak davranışları yüzünden boşa çıktı.11 Öte yandan, en yüzeysel sosyal demokrasi iddiasından bile vazgeçen İşçi Partisi, güçlü neo-liberal (hatta neo-muhafazakâr) politikalar izliyordu. Bu, bir yandan meydanı özgürlükçü sosyalistlere açarken, diğer yandan Britanya Ulusal Partisi (BNP) gibi 'post-faşist' milliyetçi hareketlere daha fazla fırsat sağladı.

İşçi Partisi'nin işçilerle bağıını koparması, işçi sınıfının iş imkânlarını ve yaşam alanlarını tehdit eden neo-liberal politikalara kucak açması ve çok-kültürlülüğün en yönetsel ve baskıcı biçimlerini benimsemesiyle birlikte, beyaz-ırkçı BNP ayrımcı politikalarını destekleyen önemli bir kitle kazandı. Geçmişte BNP'nin izlediği sokak çatışması politikası, saygınlık kazanmasını engelliyor, Anti-Fascist Action (şimdi Anti-Fa) gibi radikallerin sokak saldırılarıyla desteklenen sol ve liberal demokratik güçlerin örgütlü ırkçıları kontrol altında tutmalarını kolaylaştırıyordu. Ancak, BNP başarılı bir dönüşümden geçerek bariz biçimde daha demokratik ve saygın bir yöntem tarzını benimsedi. Artık kendisini popülist, reformist bir örgüt olarak tanımlıyor ve faaliyetlerini sınırlandırmak isteyenleri 'anti-demokratik' olmakla itham ediyor. Sonuç olarak, BNP'ye karşı yürütülen geleneksel sokak çatışmaları örgütün ana işlevi tarzlarını ıskalıyor ve zaman zaman, BNP'nin kendini haksız biçimde marjinalleştirilmiş ve

aşırılıkçıların muhalefetine maruz kalan bir grup olarak sunduğu baştan çıkarıcı anlatıya çanak tutuyor.12

Irka dayalı hoşgörüsüzlük ve kuşkululuk tehdidi ile cemaat alanlarını özelleştiren neo-liberal sosyal politikaların genişlemesi tehdidi, bir karşı-stratejinin yükselmesine neden oldu: sosyal merkezlerin çoğalması. Bu, İtalya'dan uyarlanan bir taktik13, ama Britanya'da 1980'lerin başındaki işgal evleri pratiklerinde14 kökleri mevcuttu – bu kökler, muhtemelen, savaş sonrası dönemde evsiz ailelerin kullanılmayan ordu arazilerini işgal ettiği döneme kadar uzanırdı. Sosyal merkezler, radikal sosyal, kültürel ve politik projeler için kullanılan, çoğunluğu terk edilmiş veya kullanılmayan binalardan oluşan yerler; kiracı birliklerinden radikal çevrecilere ve militan anti-faşistlere kadar birçok (anti)politik grubu ve cemaat gruplarını barındırıyor. Bu merkezler, Bradford'daki "1 in 12 Centre" ve Nottingham'daki "Sumac" gibi nispeten kalıcı ve iyi kaynaklara sahip merkezlerden, Birmingham'daki bir işçi sınıfı mahallesinden geçecek yeni bir yol üzerinde bulunan işgal edilmiş anaokulu binası (şu an kapalı) gibi mülkiyet haklarına karşı mücadele eden ve şehrin neo-liberal yeniden şekillendirilmesini bozan geçici merkezlere kadar uzanıyor.16 Sosyal merkezler, aktivistlerin birbirleriyle temas kurması ve (yeniden) örgütlenip güç toplamaları için güvenli bir yer sağlarken, eleştirmenlerin de dikkat çektiği gibi, oluşturuldukları yerlerdeki daha geniş cemaatle pek ilişkiye girmiyor.17 Yine de, hiyerarşik olmayan bir işlevi tarzı imkânı ve gelecekte yürütülecek daha kapsamlı mücadeleler için kaynak sunuyorlar. Radikal hareketlerin başarısı, baskıcı hiyerarşileri yenden üretmeyi önleyecek veya bunlara karşı koyacak yeni ve yaratıcı sosyal

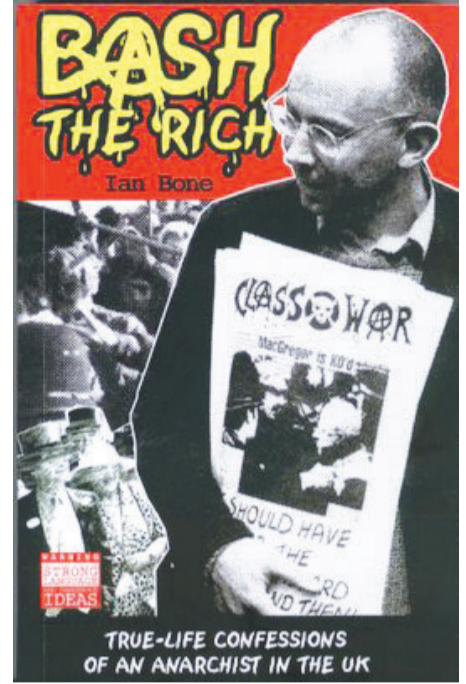
etkileşim türleri üretecek angajman biçimleri üretme ve bunlara uyarlanma kabiliyetlerine bağlı. (Çeviri: Aytaç Onay, Elçin Gen)

1 "Parliament rooftop protest ends", BBC News Online, <Çarşamba, 27 Şubat 2008, 16:25 GMT>, son erişim 30 Mart, 2008; Nigel Rosser ve Robert Mendick, 'Flash mob invasion of T5' The Evening Standard (Londra), 27 Mart, 2008 <http://www.thisislondon.co.uk/standard/article-23464909-details/Flash%20mob%20invasion%20of%20T5/article.do?expand=true>, son erişim 31 Mart, 2008.

2 'Victory for Stop Stansted campaign!', Plane Stupid <http://www.planestupid.com/?q=newsletter6>, son erişim 31 Mart 2008.

3 Tim Jordan, Activism! (Londra: Reaktion, 2002) s. 119-136.

* Dielo Trouda [İşçilerin Davası] grubu, devrimden sonra Rusya'dan Fransa'ya göç eden bir grup

anarşist -e.n.

4 Örneğin bkz. Ian Bone "The Anarchist Movement -Slower Than A Glacier!", <http://ianbone.wordpress.com/2008/02/12/the-anarchist-movement-slower-than-a-glacier/>, Ian Bone Blog, 12 Şubat 2008, son erişim 31 Mart 2008; "Intro... Open Letter", Mayday No. 1, s. 2-7: 3-5.

5 Ian Bone, Bash the Rich (Bristol: Naked Guides, 2006).

6 Fuck Foxtons, 'Fuck Foxtons' <http://www.myspace.com/fkfoxtons>, son erişim 31 Mart 2008; Class War Youth Death Brigade

7 Joseph White "Syndicalism in a Mature Industrial Setting: The case of Britain" ve Melvyn Dubofsky, "The Rise and Fall of Revolutionary Syndicalism in the United States"

8 Tynephil, "Save Leicester Adult Education College!", IWW UK, 24 Mart 2008 <http://www.iww.org.uk/node/10>, http://www.iww.org.uk/node/15, son erişim 31 Mart 2008 ve Tynephil "Save Our Blood Service", 23 Mart 2008,

9 Class War "Open Letter To The Stop The War Coalition", Ainfos, 17 Mart 2008 <http://www.ainfos.ca/ainfos336/ainfos33540.html> son erişim 31 Mart 2008.

10 "School children march against war", BBC News Online, 20 Mart Perşembe, 2003

11 "Perjury probe over Sheridan trial", BBC Online, 30 Ekim, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/scotland/glasgow_and_west/5400298.stm>, son erişim 1 Nisan 2008;

12 "What's All This About?", A Touch of Class No. 1. İnternette: <http://www.ainfos.ca/en/ainfos19262.html>, son erişim 1 Nisan 2008.

13 "Social Centres", Affinity Project <http://www.affinityproject.org/practices/socialcentres.html>, son erişim 1 Nisan 2008.

14 Paul Chatterton ve Stuart Hodgkinson, Autonomy in the City? Reflections on the UK Social Centre Movement, Ekim 2006, <http://www.autonomogeographies.org/files/socialcentrespamphlet.pdf>, son erişim 1 Nisan 2008.

15 C. Ward, "Anarchy and Architecture", Non-Plan içinde, (ed.) J. Hughes ve S. Sadler (Londra: Architectural Association) s. 45, 50.

16 1 in 12 Club, <http://www.lin12.com>, son erişim 1 Nisan 2008; SUMAC <http://www.veggi-es.org.uk/sumac/welcome.html>, son erişim 1 Nisan 2008.

17 Chatter ve Hodgkinson, 2006: 16

